

PODSUMOWANIE

do uchwały nr XXVI/199/2026 Rady Gminy Ryńsk z dnia 18 sierpnia 2026 r. w sprawie Planu ogólnego Gminy Ryńsk

na podstawie art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670), zwanej dalej „ustawą ooś”

Zgodnie z art. 46 ustawy ooś, w trakcie sporządzania planu ogólnego gminy przeprowadzono postępowanie w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

1) Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko

Zgodnie z art. 51 ust. 1 ustawy ooś opracowana została Prognoza oddziaływania na środowisko do ustaleń planu ogólnego. Zgodnie z art. 39 ust. 1 podano do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do sporządzenia planu ogólnego i prognozy oddziaływania na środowisko poprzez ogłoszenie w prasie oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Ryńsk, tablicach ogłoszeń sołectw, a także na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej i stronie WWW gminy. W ustalonym terminie, tj. od 1 sierpnia 2024 r. do 1 października 2024 r., nie wpłynęły żadne wnioski do Prognozy oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 53 ustawy stopień szczegółowości i zakres informacji zawarty w Prognozie uzgodniono z organami, o których mowa w art. 57 ust. 1 pkt 2 i art. 58 ust. 1 pkt 3., tj. Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Bydgoszczy oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Wąbrzeźnie.

Prognoza oddziaływania na środowisko do planu ogólnego została sporządzona na podstawie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Jest to dokument, którego celem jest określenie potencjalnych skutków realizacji ustaleń planu w odniesieniu do środowiska naturalnego, krajobrazu i zasobów przyrodniczych gminy. Prognoza analizuje wpływ planowanych rozwiązań na kluczowe elementy środowiska – wody, glebę, bioróżnorodność, klimat akustyczny, krajobraz i jakość powietrza – a także ich znaczenie dla zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców. W ten sposób stanowi narzędzie wspierające racjonalne gospodarowanie przestrzenią i wdrażanie zasad zrównoważonego rozwoju.

Z uwagi na ogólny i strategiczny charakter planu, do oceny przyjęto metodę analogii – powszechnie stosowaną w prognozach oddziaływania na środowisko w przypadkach, gdy brak jest konkretnych parametrów inwestycyjnych możliwych do bezpośrednich obliczeń. Pozwala ona na szacunkowe określenie możliwych oddziaływań na podstawie danych porównawczych, dostępnych analiz oraz doświadczeń z realizacji podobnych polityk przestrzennych.

Plan ogólny gminy Ryńsk realizuje obowiązek ustawowy wynikający z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i stanowi fundament do dalszego planowania lokalnego, w szczególności sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz wydawania decyzji o warunkach zabudowy. Zgodnie z przepisami, decyzje WZ będą możliwe wyłącznie w granicach wyznaczonych Obszarów Uzupełnienia Zabudowy (OUZ).

Dokument planu ogólnego dzieli gminę na strefy planistyczne, którym przypisano podstawowe oraz uzupełniające funkcje użytkowania terenu w oparciu o ich aktualne zagospodarowanie i użytkowanie, jak i planowane przeznaczenie terenów w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Jednocześnie w planie określono gminne standardy urbanistyczne obejmujące m.in. parametry zabudowy, wskaźniki intensywności, udział powierzchni biologicznie czynnej czy maksymalną wysokość budynków. Standardy te zostały dostosowane do lokalnych warunków przestrzennych, środowiskowych i społecznych, a ich celem jest zapewnienie ładu przestrzennego oraz ograniczenie negatywnego oddziaływania inwestycji na środowisko.

Wyznaczenie stref planistycznych oparto na istniejącej strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy, uwarunkowaniach środowiskowych, a także kierunkach rozwoju określonych w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ryńsk oraz aktualnych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Plan ogólny gminy ma charakter kierunkowy i stanowi podstawę do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz wydawania decyzji o warunkach zabudowy w wyznaczonych Obszarach Uzupełnienia Zabudowy (OUZ). W związku z tym nie jest możliwe przypisanie konkretnych przeznaczeń do poszczególnych działek ani przeprowadzenie precyzyjnej prognozy oddziaływań środowiskowych dla konkretnych inwestycji. Analiza możliwych skutków ogranicza się do poziomu ogólnego i orientacyjnego.

O wartości przyrodniczej gminy Ryńsk decyduje mozaika dobrze zachowanych siedlisk naturalnych i półnaturalnych zlokalizowanych głównie w dolinach Strugi Wąbrzeskiej, Strugi Toruńskiej (Bachy) i Kanału Sicińskiego, w strefach przyjeziornych (Wieczno Południowe, Sitno, Zamkowe, Radowiskie, Szczurkowskie), na torfowiskach (m.in. Bagno Zgniłka) oraz w kompleksach leśnych między Wałyczem a Jaworzem i w rejonie Wronia, Czystochlebia i Nielubia. Choć gmina ma w przewadze charakter rolniczy, wymienione obszary cechują się wysoką wartością przyrodniczą w ujęciu lokalnym. Walory te znajdują odzwierciedlenie w formach ochrony: Obszarze Chronionego Krajobrazu „Zgniłka-Wieczno-Wronie”, rezerwacie przyrody „Wronie”, użytkach ekologicznych i pomnikach przyrody. Razem tworzą one spójny system przyrodniczy o wysokiej wartości ekologicznej, hydrologicznej i krajobrazowej, wzmacniający retencję, ciągłość korytarzy ekologicznych oraz atrakcyjność przestrzenną gminy.

W projekcie planu ogólnego tereny o szczególnej wartości przyrodniczo-krajobrazowej zostały objęte przede wszystkim strefą otwartą (SO), której podstawową funkcją jest ograniczenie intensywnej zabudowy oraz zachowanie ciągłości środowiskowej i krajobrazowej. Jej wyznaczenie przyczynia się do zachowania bioróżnorodności, ograniczenia fragmentacji siedlisk oraz przeciwdziałania skutkom zmian klimatu, takim jak susze, podtopienia czy erozja gleb. Przyjęte w planie podejście oparte na zasadzie unikania kolizji z obszarami chronionymi oraz minimalizacji presji inwestycyjnej na tereny o szczególnej wrażliwości przyrodniczej, tworzy solidne podstawy dla zrównoważonego rozwoju gminy, z poszanowaniem jej unikalnych walorów przyrodniczych i krajobrazowych.

Wpływ realizacji planu na środowisko będzie w dużej mierze zależał od lokalizacji i charakteru nowych inwestycji. Na terenach już zurbanizowanych ustalenia planu mają charakter porządkujący – sprzyjają dogęszczaniu zabudowy przy istniejącej infrastrukturze m.in. w sąsiedztwie Wąbrzeźna oraz w większych wsiach: Ryńsk, Wałycz, Zieleń, Jarantowice, co ogranicza rozpraszanie zabudowy. Choć lokalnie może to zwiększać presję (mniejszy udział powierzchni biologicznie czynnej, większy ruch i hałas), to w skali gminy rozwiązania te pozwalają efektywniej wykorzystać zasoby i zmniejszyć presję na obszary cenne przyrodniczo i krajobrazowo.

Zwiększone oddziaływania mogą wystąpić w wyniku przekształceń terenów dotąd niezainwestowanych, zwłaszcza tych posiadających wysokie walory środowiskowe, przyrodnicze lub rolnicze. Projekt planu ogólnego gminy ogranicza możliwości realizacji intensywnej zabudowy w takich obszarach, uwzględniając m.in. formy ochrony przyrody, strefy dolinne, nadjeziorne, leśne i torfowiska, a także pozostałe przestrzenie o istotnym znaczeniu ekologicznym lub krajobrazowym.

W wyniku analizy ustaleń projektu planu ogólnego gminy Ryńsk oraz ich potencjalnego wpływu na środowisko stwierdza się, że dokument został opracowany z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju oraz z uwzględnieniem uwarunkowań środowiskowych, przestrzennych, społecznych i infrastrukturalnych.

Wyznaczenie stref planistycznych, określenie gminnych standardów urbanistycznych oraz wskazanie obszarów uzupełnienia zabudowy porządkuje strukturę przestrzenną gminy i ogranicza rozpraszanie zabudowy. Przyjęte rozwiązania ukierunkowują rozwój w sąsiedztwie istniejących miejscowości i infrastruktury, minimalizując presję na tereny cenne przyrodniczo: doliny Strugi Wąbrzeskiej, Strugi Toruńskiej (Bachy) i Kanału Sicińskiego, strefy przyjeziorne (Wieczno, Sitno, Zamkowe), torfowiska (w tym Bagno Zgniłka), kompleksy leśne oraz grunty rolne wyższych klas bonitacyjnych. Dzięki temu, że plan pozostawia rozległe tereny otwarte (strefy SO i SN) bez intensywnej zabudowy oraz respektuje zasady obowiązujące w OChK „Zgniłka-Wieczno-Wronie” i rezerwacie przyrody „Wronie”, ryzyko szkód dla środowiska wyraźnie maleje.

Uwzględniając powyższe, realizacja ustaleń projektu planu ogólnego gminy Ryńsk nie powinna powodować znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko, przy założeniu przestrzegania wymogów wynikających z przepisów i dalszych procedur (MPZP, decyzje środowiskowe). Dokument stanowi narzędzie wspierające zrównoważony rozwój przestrzenny gminy i może zostać przyjęty bez konieczności wprowadzania rozwiązań alternatywnych; środki kompensacyjne będą stosowane jedynie w razie stwierdzenia takiej potrzeby na etapie szczegółowych ocen dla konkretnych inwestycji.

Podsumowując, projekt planu ogólnego gminy Ryńsk łączy potrzeby rozwojowe z ochroną kluczowych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych. Przyjęte ustalenia nie powinny prowadzić do znaczącego pogorszenia stanu środowiska, a ewentualne oddziaływania będą weryfikowane i warunkowane na dalszych etapach, przede wszystkim w ramach opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub procedur oceny oddziaływania na środowisko, z możliwością wprowadzania środków zapobiegawczych i kompensacyjnych adekwatnych do skali inwestycji.

2) Opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy ooś

Zgodnie z art. 57 ust. 1 pkt 2 oraz art. 58 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy projekt planu ogólnego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko został zaopiniowany przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wąbrzeźnie.

3) Zgłoszone uwagi i wnioski

Projekt Prognozy łącznie z projektem planu ogólnego był poddany konsultacjom społecznym zgodnie z art. 13i ust. 3 pkt 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538 ze zm.), w Urzędzie Gminy Ryńsk, w dniach od 16 lipca 2026 r. do 14 sierpnia 2026 r. O terminie konsultacji oraz możliwości i terminie wnoszenia uwag, podano informację do publicznej wiadomości w prasie oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Ryńsk, tablicach ogłoszeń sołectw, a także na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej i stronie www gminy.

W trakcie konsultacji społecznych do projektu planu ogólnego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, wpłynęło 95 pism z uwagami. Żadna z nich nie dotyczyła bezpośrednio prognozy oddziaływania na środowisko.

4) Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone

Ponieważ żadne z podanych w prognozie oddziaływań nie miało zasięgu transgranicznego, postępowania w tej sprawie nie prowadzono.

5) Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

Według prognozy, plan ogólny nie powoduje wprowadzania funkcji i związanych z nimi oddziaływań, które skutkowałyby zmianami w środowisku i wymagałyby prowadzenia monitoringu środowiska, przewidzianego w art. 55 pkt 5 ustawy ooś.

6) Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych

Przeprowadzono analizę wariantową, która wykazała, iż projekt planu ogólnego opracowano w sposób minimalizujący potencjalne negatywne oddziaływania na środowisko, zarówno w skali lokalnej, jak i całej gminy, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz obowiązującymi regulacjami prawnymi. Dla celów analizy porównawczej rozważono również wariant alternatywny – zakładający brak uchwalenia planu ogólnego i utrzymanie dotychczasowego stanu planistycznego, tj. funkcjonowania wyłącznie na podstawie obecnego Studium oraz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Wariant ten skutkowałby: ograniczeniem możliwości kompleksowego zarządzania przestrzenią gminy; zwiększoną presją urbanizacyjną na obszary o wysokich walorach przyrodniczych; brakiem dostosowania dokumentów planistycznych do obowiązujących przepisów prawa, w szczególności wynikających z nowelizacji ustawy planistycznej z 2023 r.

Mając powyższe na uwadze, wariant preferowany to przyjęcie planu ogólnego w zaproponowanym kształcie. Zaproponowane strefy planistyczne oraz standardy urbanistyczne stanowią racjonalną podstawę do dalszego, zrównoważonego rozwoju gminy, gwarantując zgodność z przepisami oraz spójność z polityką przestrzenną na poziomie lokalnym i regionalnym. Rozwiązania przyjęte w dokumencie zostały ocenione jako optymalne, zarówno pod względem gospodarczym, społecznym, jak i środowiskowym.

WÓJT
mgr Władysław Łukasik

